

četrtek, 11. februar 2021

P9_TA(2021)0058

Prihodnji izzivi na področju pravic žensk: več kot 25 let po Pekinški deklaraciji in izhodiščih za ukrepanje

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. februarja 2021 o prihodnjih izzivih na področju pravic žensk v Evropi: več kot 25 let po Pekinški deklaraciji in izhodiščih za ukrepanje (2021/2509(RSP))

(2021/C 465/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje z dne 15. septembra 1995 ter rezultatov poznejših konferenc o pregledu,
- ob upoštevanju členov 21 in 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, zlasti načel 2, 3, 9 in 15,
- ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030, načela, da nihče ne sme biti zapostavljen, in zlasti cilja 1, katerega namen je odpraviti revščino, cilja 3, katerega namen je ljudem zagotoviti zdravo življenje, cilja 5, ki si prizadeva doseči enakost spolov in izboljšati življenjske razmere žensk, cilja 8 za doseganje trajnostne in gospodarske rasti ter cilja 13, ki si prizadeva prejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam,
- ob upoštevanju Konvencije OZN z dne 18. decembra 1979 o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk,
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija), ki je začela veljati 1. avgusta 2014,
- ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela (ILO) o enakem nagrajevanju (št. 100) iz leta 1951, konvencije ILO o nasilju in nadlegovanju (št. 190) iz leta 2019 in konvencije ILO delavcih v gospodinjstvu (št. 189) iz leta 2013,
- ob upoštevanju poročila z naslovom „Pregled napredka po regijah: regionalna sinteza“ z dne 20. avgusta 2019, ki ga je pripravila Ekonomska komisija OZN za Evropo,
- ob upoštevanju poročila Agencije OZN za ženske z naslovom „Enakost med spoloma: pregled pravic žensk 25 let po Pekingu“, ki je bilo objavljeno 5. marca 2020,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN komisiji za položaj žensk ob štiriinšestdesetem zasedanju z naslovom „Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly“ (Pregled in ocena izvajanja pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje ter rezultatov triindvajsetega izrednega zasedanja generalne skupščine) z dne 13. decembra 2019,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN komisiji za položaj žensk ob petinšestdesetem zasedanju z naslovom „Women’s full and effective participation in decision making in public life, as well as the elimination of violence, for achieving gender equality and the empowerment of women and girls“ (Polno in učinkovito sodelovanje žensk pri odločanju v javnem življenju ter odprava nasilja za doseganje enakosti spolov in krepitev vloge žensk in deklet) z dne 21. decembra 2020,
- ob upoštevanju političnega pregleda generalnega sekretarja OZN z naslovom „The Impact of COVID-19 on Women“ (Vpliv pandemije COVID-19 na ženske), objavljenega 9. aprila 2020,
- ob upoštevanju poročila Agencije OZN za ženske z naslovom „From Insights to Action: Gender Equality in the Wake of COVID-19“ (Od vpogledov do dejanj: enakost med spoloma po pandemiji COVID-19), objavljenega 2. septembra 2020,

četrtek, 11. februar 2021

- ob upoštevanju poročila Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE) z naslovom „Beijing + 25: the fifth review of the implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States“ (Peking + 25: peti pregled uresničevanja Pekinških izhodišč za ukrepanje v državah članicah EU), objavljene 5. marca 2020,
- ob upoštevanju študije EPRS z naslovom „Beijing Platform for Action, 25-year review and future priorities“ (Pekinška izhodišča za ukrepanje, pregled po 25 letih in prednostne naloge za prihodnost) (Služba Evropskega parlamenta za raziskave, Evropski parlament, 2020),
- ob upoštevanju poročila Sklada OZN za prebivalstvo (UNFPA) z naslovom „Impact of the COVID-19 Pandemic on Family Planning and Ending Gender-based Violence, Female Genital Mutilation and Child Marriage“ (Vpliv pandemije COVID-19 na načrtovanje družine in odpravo nasilja na podlagi spola, pohabljanje ženskih spolovil in poroke otrok), objavljenega 27. aprila 2020,
- ob upoštevanju izjave UNFPA z naslovom „Millions more cases of violence, child marriage, female genital mutilation, unintended pregnancy expected due to the COVID-19 pandemic“ (Pričakovanih na milijone več primerov nasilja, porok otrok, pohabljanja ženskih spolovil in nenamernih nosečnosti zaradi pandemije COVID-19), ki je bila objavljena 28. aprila 2020,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z 9. in 10. decembra 2019 z naslovom „Gospodarstva EU z zagotovljeno enakostjo spolov: nadaljnji koraki“,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 25. novembra 2020 o akcijskem načrtu EU za enakost spolov (GAP III),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2020 o prednostnih nalogah EU za 64. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o strategiji EU za enakost spolov⁽²⁾ in strategije Evropske komisije za enakost spolov za obdobje 2020–2025,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o vidiku enakosti spolov v obdobju krize zaradi COVID-19 in obdobju po krizi⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2020 o dejanski prepovedi pravice do splava na Poljskem⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. januarja 2020 o razliki med plačami moških in žensk⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2020 o enakosti spolov v zunanji in varnostni politiki EU⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju resolucije z dne 17. decembra 2020 o potrebi po namenski sestavi Sveta za enakost spolov⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2019 o nazadovanju na področju pravic žensk in enakosti spolov v EU⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2012 o ženskah pri sprejemanju političnih odločitev – kakovost in enakost⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju večletnega finančnega okvira EU za obdobje 2021–2027 in njegove horizontalne prednostne naloge vključevanja vidika spola,
- ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0039.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0025.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0024.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0336.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0025.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0286.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0379.

⁽⁸⁾ UL C 449, 23.12.2020, str. 102.

⁽⁹⁾ UL C 251 E, 31.8.2013, str. 11.

četrtek, 11. februar 2021

- A. ker se je na četrti svetovni konferenci o ženskah v Pekingu leta 1995 189 vlad s celega sveta, tudi Evropska unija in njene države članice, zavezalo, da si bodo prizadevale za enakost spolov in krepitev vloge vseh žensk in deklet;
- B. ker so Pekinška deklaracija in izhodišča za ukrepanje, sprejeti na tej konferenci, najcelovitejši svetovni program za spodbujanje enakosti med spoloma in se šteje za mednarodno listino o pravicah žensk, ki pravice žensk opredeljuje kot človekove pravice in ponuja vizijo enakih pravic, svobode in priložnosti za vse ženske po svetu, ter so bili leta 2015 ponovno potrjeni z agendo za trajnostni razvoj do leta 2030, v kateri so določeni cilji in konkretni ukrepi za vrsto vprašanj, ki zadevajo ženske in dekleta;
- C. ker je bil od sprejetja pekinških izhodišč leta 1995 zlasti v Evropi dosežen določen napredek za ženske in dekleta, vendar je bil napredek v splošnem nesprejemljivo počasen, zdaj pa grozi, da bodo celo tiste redke koristi, ki so bile tako težko pridobljene, spet izginile;
- D. ker je bil zaradi pandemije COVID-19 Forum za generacijsko enakost odložen do prve polovice leta 2021;
- E. ker je preteklo 25 let od mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju v Kairu, kjer je 179 vlad sprejelo akcijski program, v katerem so razglasile svetovno zavezo k spolnemu in reproduktivnemu zdravju in pravicam v skladu s pekinškimi izhodišči za ukrepanje;
- F. ker je Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk začela veljati pred nekaj več kot 40 leti, vendar je po besedah Evropskega inštituta za enakost spolov napredek na področju enakosti med ženskami in moškimi počasen, čeprav so konvencijo ratificirale vse države članice EU;
- G. ker je Konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija), najbolj celovit instrument za boj proti nasilju nad ženskami v Evropi, mogoče podpisati že deset let, vendar je še vedno niso ratificirale vse države članice EU, niti ni k njej pristopila sama EU;
- H. ker je leta 2021 preteklo deset let od Istanbulske konvencije Sveta Evrope;
- I. ker je treba odpraviti škodljive strukture in stereotipe, ki ohranjajo neenakost, da bi spodbudili enakost spolov; ker ne le, da spodbujanje enakosti spolov koristi družbi kot celoti, temveč je tudi cilj samo po sebi;
- J. ker neenakosti med spoloma zajemajo vse vidike trga dela, tudi razlike na področju zaposlovanja, plač, pokojnin in oskrbe, pomanjkljiv dostop do socialnih storitev in socialne zaščite, vse bolj negotova delovna mesta in večje tveganje revščine za ženske;
- K. ker se je izkazalo, da so finančna kriza in njene posledice škodovale ženskam, pravicam žensk in enakosti med spoloma ter imajo dolgoročne posledice; ker morajo gospodarski ukrepi v obdobju po pandemiji COVID-19 upoštevati razsežnost spola in socialno enakost;
- L. ker imajo kriza zaradi COVID-19 in njene posledice jasne povezave z enakostjo med spoloma, saj so različno vplivale na ženske in moške ter poglobile obstoječe neenakosti; ker je kriza nesorazmerno prizadela ženske, odziv na krizo zaradi COVID-19 pa v veliki meri ni upošteval razsežnosti spola; ker te posledice segajo od zaskrbljujočega povečanja nasilja in nadlegovanja na podlagi spola do neplačane in neenake odgovornosti za oskrbo in gospodinjinske obveznosti, pa tudi omejenega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter znatnih gospodarskih in delovnih učinkov za ženske, zlasti zdravstvene delavke in negovalke;
- M. ker je pandemija še posebej močno prizadela sektorje in poklice, v katerih prevladujejo ženske (mdr. zdravstvo, storitve oskrbe in nujne pomoči, socialno delo, izobraževanje, maloprodaja, blagajničarke, čistilke itd.) ter neformalno gospodarstvo; ker so ženske, ki delajo v zdravstvenem sektorju, potencialno bolj izpostavljene tveganju okužbe kot moški, saj predstavljajo 76 % zdravstvenih delavcev v EU ⁽¹⁰⁾;

⁽¹⁰⁾ Evropski inštitut za enakost spolov, zbirka statističnih podatkov po spolu, <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>

četrtek, 11. februar 2021

- N. ker zaradi obstoječega steklenega stropa ženske niso vključene v postopek odločanja v enaki meri kot moški; ker večina držav članic EU še ni dosegla enake delitve moči med moškimi in ženskami v vladnih kabinetih, parlamentih, javni upravi, projektnih skupinah za boj proti COVID-19 in upravnih odborih podjetij;
- O. ker se ženske soočajo s prekrivajočimi se oblikami neenakosti in diskriminacije, med drugim povezanimi z njihovo raso, narodnostno ali socialno pripadnostjo, spolno usmerjenostjo, spolno identiteto in izražanjem, vero ali prepričanjem, statusom prebivališča in invalidnostjo, zato je treba obravnavati vse oblike diskriminacije, da bi dosegli enakost med spoloma za vse ženske; ker mora EU v svojih politikah okrepiti presečni pristop k obravnavanju institucionalne, strukturne in zgodovinske razsežnosti diskriminacije; ker presečna analiza omogoča razumevanje strukturnih ovir, hkrati pa zagotavlja dokaze, na podlagi katerih se določijo merila uspešnosti, in usmerja pot k strateškim in učinkovitim politikam v boju proti sistemski diskriminaciji, izključenosti in socialnih neenakosti;
- P. ker se ženske pogosteje soočajo z brezposelnostjo in imajo negotov zaposlitveni status (npr. prek pogodb o zaposlitvi), kar povzroča negotovost zaposlitve; ker v sektorju oskrbe delajo večinoma ženske (76 %) ⁽¹⁾ in imajo pogosto negotove plačilne in delovne pogoje; ker ženske predstavljajo večino uporabnikov in ponudnikov storitev socialnega sektorja, zato pomanjkanje ustreznih storitev ženskam preprečuje polno udeležbo v delovni sili, kar vodi v neupoštevanje spola pri načrtovanju, pripravi proračuna in zagotavljanju storitev socialnega sektorja;
- Q. ker razlika v plačilu med spoloma še vedno znaša 14 % v Evropi ⁽²⁾ in 20 % na vsem svetu ⁽³⁾ in ker je razlika v pokojninah med spoloma v nekaterih državah članicah EU celo 40 %; ker razlike v plačah med spoloma vodijo v razliko v pokojninah, ki sama po sebi povečuje tveganje revščine in izključenosti, zlasti med starejšimi ženskami, ki živijo same; ker tako razlike v plačah kot prekarnost neposredno vplivajo na prihodnje pokojnine;
- R. ker neenakomerna delitev neplačane oskrbe in gospodinjstkih opravil resno omejuje udeležbo žensk v gospodarstvu; ker je bilo neplačano delo žensk v oskrbi najpomembnejši del ohranjanja družbe pri življenju med krizo zaradi COVID-19, vendar je zaradi obveznosti oskrbe v Evropi 7,7 milijona žensk izključenih s trga dela v primerjavi s 450.000 moškimi ⁽⁴⁾; ker so značilnosti zaposlitve žensk, ki izhajajo iz neplačane oskrbe (tj. delo s krajšim delovnim časom) pomemben dejavnik razlike v plačilu med spoloma; ker več žensk kot moških prevzame obveznosti dolgotrajne neformalne oskrbe vsaj nekaj dni na teden ali vsak dan in ker ženske na splošno predstavljajo 62 % vseh ljudi, ki zagotavljajo dolgotrajno neformalno oskrbo v EU ⁽⁵⁾;
- S. ker je na svetovni ravni 35 % žensk izkusilo fizično in/ali spolno nasilje intimnega partnerja ali spolno nasilje nepartnerja; ker je med pandemijo COVID-19 prišlo do dramatičnega porasta nasilja intimnih partnerjev, kar OZN označuje kot „pandemijo v senci“, pri čemer se je število nujnih klicev žensk žrtev nasilja intimnega partnerja povečalo za 60 %, o čemer so poročale evropske države članice Svetovne zdravstvene organizacije ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ Delavci Evropskega inštituta za enakost spolov v prvi bojni liniji <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>

⁽²⁾ Evropski inštitut za enakost spolov, pregled Pekinga http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sdg_05_20&lang=en

⁽³⁾ Razumevanje razlik v plačah med spoloma, MOD https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_dialogue/-act_emp/documents/publication/wcms_735949.pdf

⁽⁴⁾ Študija Evropskega inštituta za enakost spolov „Gender inequalities in care and consequences for the labour market“ (Neenakosti med spoloma pri oskrbi in posledice za trg dela)

⁽⁵⁾ Indeks enakosti med spoloma za leto 2019 Evropskega inštituta za enakost spolov <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2019-report/informal-care-older-people-people-disabilities-and-long-term-care-services>

⁽⁶⁾ British Medical Journal, „Covid-19: EU states report 60 % rise in emergency calls about domestic violence“ (Covid-19: države EU poročajo o 60-odstotnem porastu nujnih klicev o družinskem nasilju), 11. maja 2020, dosegljivo: <https://www.bmj.com/content/369/bmj.m1872>. Poročilo generalnega sekretarja OZN z julija 2020 „Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women and girls“ (Večja prizadevanja za odpravo vseh oblik nasilja nad ženskami in dekletki): <https://undocs.org/en/A/75/274>

četrtek, 11. februar 2021

- T. ker so ženske bolj dovzetne za posledice sprememb podnebja ⁽¹⁷⁾; ker se po njihovem ravnanju sodeč zdi, da ženske bolj skrbijo za podnebje kot moški, vendar so ženske še vedno premalo zastopane na vodilnih položajih odločanja, ki se ukvarjajo z reševanjem podnebne krize, in predstavljajo na svetovni ravni le 32 % delovne sile na področju pridobivanja energije iz obnovljivih virov ⁽¹⁸⁾;
- U. ker obstaja razlika med spoloma na vseh področjih digitalne tehnologije, zlasti na področju inovativnih tehnologij, kot sta področji umetne inteligence in kibernetne varnosti; ker stereotipi o spolih, kulturno pogojeno odvrčanje ter premajhna ozaveščenost in spodbujanje vzornic ovirajo priložnosti deklet in žensk pri študiju in poklicni poti na področjih STEM;
- V. ker se v nekaterih državah članicah stanje očitno slabša in obstaja tveganje, da bi enakost med spoloma zdrsnila še nižje na seznamu prednostnih nalog držav članic;
1. obžaluje, da so svetovni voditelji iz 100 držav na srečanju na visoki ravni o pospeševanju doseganja enakosti spolov in opolnomočenju vseh žensk in deklet, ki je potekalo 1. oktobra 2020 med Generalno skupščino OZN, da bi obeležili pekinško konvencijo, priznali, da je splošni napredek na področju pravic žensk daleč pod ciljem, h kateremu so se zavezali v pekinški konvenciji leta 1995;
  2. poudarja, da je bilo v poročilu Agencije OZN za ženske z naslovom „*Gender Equality: Women's rights in review 25 years after Beijing*“ ⁽¹⁹⁾ (Enakost spolov: pregled pravic žensk 25 let po Pekingu) prikazano, kako pri doseganju enakosti spolov dejansko nazadujemo in kako dosednji težko izborjeni napredek na svetovni izgublja učinek;
  3. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je Evropski inštitut za enakost spolov v petem pregledu pekinških izhodišč za ukrepanje, ki ga je objavil leta 2020, poudaril, da nobena evropska država članica ni izpolnila ciljev iz pekinške konvencije iz leta 1995; obžaluje, da je indeks enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov za leto 2020 pokazal, da je napredek pri doseganju enakosti med ženskami in moškimi zastal, in čeprav so prizadevanja za večjo enakost spolov prinesla nekatere rezultate, v EU še naprej ostajajo neenakosti in razlike med spoloma na vseh področjih, zajetih v Pekinških izhodiščih za ukrepanje;
  4. poudarja, da ženske in dekleta nesorazmerno bolj čutijo socialne in gospodarske posledice COVID-19, kar povečuje že obstoječe neenakosti med spoloma in grozi, da bo dosednji napredek izničen; v zvezi s tem poudarja, da bo pandemija na svetovni ravni po ocenah Agencije OZN za ženske ⁽²⁰⁾ čez prag revščine potisnila 47 milijonov žensk in deklet, se pravi da bo skupno število žensk pod pragom revščine naraslo na 435 milijonov, poleg tega se je zaradi pandemije skokovito povečalo nasilje na podlagi spola, ženske pa tudi hitreje izgubljajo delovna mesta in možnosti preživljanja, saj so bolj izpostavljene močno prizadetim gospodarskim sektorjem;
  5. priznava, da se je povečalo število žensk, izvoljenih in imenovanih na položaje odločanja, vendar obžaluje, da je napredek počasen in da je bila izenačitev deleža žensk in moških doslej dosežena le v peščici držav članic EU;
  6. znova poudarja svoje stališče z dne 17. decembra 2020 in poziva Svet, naj ustanovi namensko sestavo za enakost spolov, da bo lahko sprejemal konkretne skupne ukrepe za reševanje izzivov na področju pravic žensk in enakosti spolov ter zagotovil, da se bo o teh vprašanjih razpravljalo na najvišji politični ravni;

⁽¹⁷⁾ Evropski inštitut za enakost spolov, področje K – Ženske in okolje: spremembe podnebja so zaznamovane s spolom, 5. marca 2020, dosegljivo; <https://eige.europa.eu/publications/beijing-25-policy-brief-area-k-women-and-environment>

⁽¹⁸⁾ Poročilo EPRS „Beijing Platform for Action, 25 year review and future priorities“ (Pekinška izhodišča za ukrepanje, pregled po 25 letih in prednostne naloge za prihodnost), 27. februarja 2020, dosegljivo: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/sl/document.html?reference=EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/sl/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194)

⁽¹⁹⁾ Poročilo Agencije OZN za ženske z naslovom „*Gender equality: Women's rights in review 25 years after Beijing*“ (Enakost spolov: pregled pravic žensk 25 let po Pekingu) <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/03/womens-rights-in-review>

⁽²⁰⁾ Poročilo Agencije OZN za ženske z naslovom *Gender equality in the wake of COVID-19* (Posledice pandemije COVID-19 za enakost spolov) <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/09/gender-equality-in-the-wake-of-covid-19>

četrtek, 11. februar 2021

7. poudarja, da se vključevanje vidika spola ne izvaja sistematično na vseh področjih politik in v vseh programih financiranja EU; pozdravlja uvedbo vključevanja vidika spola kot horizontalne prednostne naloge v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027; poziva Komisijo, naj zagotovi sistematično vključevanje vidika spola, saj je to ključna strategija za podporo uresničevanju načela enakosti spolov, ter naj v posvetovanju s strokovnjaki s tega področja vidik spola vključi v proračunsko načrtovanje, proračunske prakse in pripravo časovnih načrtov ter tako zagotovi, da bodo ženske in moški imeli enake koristi od javne porabe na vseh ravneh priprave proračuna in da bodo ženski vidiki vključeni v vsa področja, pri čemer naj se posebna sredstva namenijo za obravnavanje dejavnikov neenakosti, kot je nasilje nad ženskami in dekleti, tudi pri razdeljevanju sredstev za program za državljanke, enakost, pravice in vrednote, ki je posebej namenjen za spodbujanje enakosti spolov;

8. poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo in izvedejo konkretne načrte in niz ukrepov, ki bodo usklajeni z ustreznim namenskimi financiranjem, in sicer na podlagi dvanajstih področij, obravnavanih v pekinških izhodiščih za ukrepanje, zlasti glede žensk in revščine, žensk in gospodarstva, moči in odločanja, žensk in nasilja, žensk in okolja ter žensk in zdravja, da bi okrepili pravice žensk in agendo za enakost spolov ter se pripravili na Forum za generacijsko enakost;

9. obžaluje, da so se nazadujoče težnje v nekaterih državah, zlasti v zvezi z Istanbulsko konvencijo, spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami žensk ter telesno avtonomijo in nadzorom nad plodnostjo, v zadnjih letih še okrepile; odločno obsoja sodbo poljskega ustavnega sodišča, s katero se uvaja dejanska prepoved splava in ki pomeni nazadovanje na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic žensk ter neupravičeno pretirano omejitev dostopa do splava;

10. poudarja, da so pravice žensk človekove pravice ter neodtujljiv, sestavni in nedeljiv del splošnih človekovih pravic, kot je bilo poudarjeno na četrti svetovni konferenci o ženskah;

11. poziva Komisijo in države članice, naj spremljajo in izboljšajo zbiranje primerljivih podatkov o starosti, rasi in narodnosti ter podatkov, razčlenjenih po spolu, da bi izboljšali kvantitativno analizo ter oblikovali in izvajali politike EU, ki bi bolj vključevale presečni vidik spola; poudarja, kako pomemben je Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE) kot ponudnik zanesljivih in ustreznih podatkov, razčlenjenih po spolu, ki so podlaga za zakonodajno analizo in odločanje, ter poudarja, kako pomembno je zagotoviti in razširiti financiranje in zmogljivosti inštituta; poleg tega poziva inštitut EIGE ter vse druge ustrezne institucije in agencije EU, naj si prizadevajo za uvedbo novih kazalnikov, kot so revščina zaposlenih, časovna revščina ali vrednost dela, povezanega z oskrbo;

12. želi spomniti, da v Evropski uniji živi 46 milijonov invalidnih žensk in deklet in da polovica vseh delovno zmožnih invalidk ni ekonomsko aktivna; poudarja, da se invalidne ženske soočajo s posebnimi težavami, in opozarja, da je stopnja materialne prikrajšanosti invalidk v vseh državah članicah visoka; zato ponovno poudarja, da je treba vidik spola še bolj vključiti v prihodnjo strategijo za enakost invalidov za leto 2021;

13. poziva Svet in države članice, naj odobrijo in izvajajo direktivo proti diskriminaciji ter zagotovijo izkoreninjenje večplastnih in presečnih oblik diskriminacije v vseh državah članicah EU;

Ženske in revščina

14. poudarja, da spol ostaja pomemben dejavnik v vzorcih revščine v EU ter da revščina ogroža 23,3 % žensk v primerjavi z 21,6 % moških⁽²¹⁾, čeprav se stopnje izključenosti in razlike v revščini med spoloma po državah precej razlikujejo; poudarja, da to tveganje znatno narašča s starostjo in še dodatno glede na sestavo gospodinjstva, rasno ali etnično pripadnost, invalidnost in zaposlitveni status; poudarja, da so razlike v plačah, pokojninah in negi med spoloma pomembni dejavniki feminizacije revščine;

15. poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo vse oblike feminizacije revščine, tudi v starosti, pri čemer naj vidik spola upoštevajo zlasti pri razpoložljivosti in dostopu do pokojninskih pravic, da bodo odpravile razlike v pokojninah med spoloma, ter naj izboljšajo delovne pogoje v t. i. ženskih sektorjih in poklicih; poudarja, da je treba odpraviti družbeno,

---

⁽²¹⁾ Leta 2014 je več kot 122 milijonov ljudi v EU živelo v gospodinjstvih, ki so se štela za revna, kar pomeni, da jim je grozila revščina ali socialna izključenost. Od teh 122 milijonov je bilo 53 % žensk in 47 % moških. Poročilo inštituta EIGE z naslovom „Poverty, gender and intersecting inequalities in the EU“ (Revščina, spol in presečne neenakosti v EU), 2016. <https://eige.europa.eu/publications/poverty-gender-and-intersecting-inequalities-in-the-eu>

četrtek, 11. februar 2021

gospodarsko in kulturno podcenjevanje delovnih mest, na katerih prevladujejo ženske, ter se boriti proti stereotipom in preveliki zastopanosti žensk v nestandardnih oblikah dela;

16. poudarja, da je spričo prizadevanj za odpravo razlik v pokojninah ter v splošnem za zaščito in povečanje pokojnin izjemno pomembno, da sistemi socialne varnosti še naprej delujejo v javni sferi ter vključujejo načeli solidarnosti in prerazporeditve, pa tudi da si vztrajno prizadevamo za boj proti prekarnemu in nereguliranemu delu;

17. poziva Komisijo, naj predstavi strategijo za boj proti feminizaciji revščine s posebnim poudarkom na enostarševskih gospodinjstvih, ki jih vodijo ženske; prav tako poziva države članice, naj izvajajo posebne socialne ukrepe za boj proti tveganju socialne izključenosti in revščine v zvezi z dostopom do cenovno dostopnih stanovanj, prevoza in energije;

18. države članice poziva, naj sprejmejo posebne ukrepe za boj proti tveganju revščine v starosti, Komisijo pa, naj vidik spola pri revščini vključi v okvir gospodarske rasti in socialne politike; pozdravlja uporabo kazalnikov, ločenih po spolu, v mehanizmu za spremljanje izvajanja evropskega stebra socialnih pravic; poudarja, da je treba vidik spola vključiti s presečnim pristopom v skladu z načeli 2 in 3 stebra, ter poziva k boljšemu usklajevanju med evropskim stebrom socialnih pravic in evropskim semestrom; poziva Komisijo, naj razvije indeks enakosti spolov in ga vključi v evropski semester, da bomo lahko spremljali, kako makroekonomske politike ter zeleni in digitalni prehod vplivajo na enakost spolov;

19. poziva Komisijo in države članice, naj ženske postavijo v središče okrevanja po pandemiji, da ne bi zaradi krize COVID-19 nazadovali pri odpravljanju razlik v revščini med spoloma;

Ženske in okolje

20. pozdravlja dejstvo, da je bil tako v akcijskem načrtu za enakost spolov III kot v evropski strategiji za enakost spolov za obdobje 2020–2025 priznan vidik spola pri podnebnih spremembah; poudarja, da je enakost spolov bistvena za obvladovanje podnebne krize;

21. poudarja, da so ženske močne nosilke sprememb; poziva EU in države članice, naj na vseh ravneh družbe obravnavajo razlike med spoloma na položajih odločanja, povezanih s podnebnimi ukrepi;

22. poziva Komisijo in države članice, naj pri načrtovanju, izvajanju, spremljanju in ocenjevanju politik, programov in projektov v zvezi s podnebnimi spremembami oblikujejo in spodbujajo cilje in kazalnike, ki upoštevajo vidik spolov, in zbirajo podatke, razčlenjene po spolu, ter naj v vseh vladnih institucijah vzpostavijo kontaktne točke za enakost spolov in podnebne spremembe;

Ženske in gospodarstvo, ženske in moč ter odločanje

23. poudarja, kako pomembno je polno vključevanje žensk pod enakimi pogoji kot moških na vseh področjih družbe in gospodarstva ter dejavno spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov na vseh ravneh odločanja; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj v Evropskem svetu odpravi blokado direktive o zastopanosti žensk v upravnih odborih;

24. poziva EU, naj določi cilje, akcijske načrte, časovne okvire in začasne posebne ukrepe, da bi dosegli enako zastopnost spolov in bolj uravnoteženo zastopnost na vseh izvršnih, zakonodajnih in upravnih položajih;

25. poudarja, da sta polno vključevanje žensk na trg dela in spodbujanje ženskega podjetništva ključna dejavnika za dolgoročno vključujočo gospodarsko rast, boj proti neenakosti in spodbujanje ekonomske neodvisnosti žensk;

26. poziva EU, naj si bolj prizadeva za odpravo razlik v plačilu med spoloma in uveljavi načelo enakega plačila s sprejetjem zakonodaje za večjo preglednost plač, vključno z obveznimi ukrepi za vsa podjetja; obžaluje, da Komisija še ni pripravila predloga o zavezujočih ukrepih za preglednost plač v skladu z načrti;

četrtek, 11. februar 2021

27. pozdravlja zavezo Komisije, da bo spremljala prenos direktive o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja v nacionalno zakonodajo do leta 2022 in zagotovila, da jo bodo države članice v celoti izvajale v posvetovanju z organizacijami za pravice žensk in organizacijami civilne družbe; ob tem poziva države članice, naj presežejo minimalne standarde, ki jih določa ta direktiva; ugotavlja, da je razširitev starševskih določb na dolgotrajno oskrbo invalidnih družinskih članov in starejših oseb dobro izhodišče, in poziva Komisijo, naj razmisli o dodatni razširitvi, da bi preprečili izgubo delovne sile, zlasti žensk;

28. poudarja, da lahko spremembe delovnih razmer, kot je delo na daljavo, prispevajo k temu, da se je težje odklopiti od dela, in k povečevanju delovne obremenitve, kar ženske zaradi njihove prevladujoče ali še vedno tradicionalne vloge, kar zadeva skrb za dom in družino, veliko bolj obremeni kot moške;

29. poziva Komisijo, naj pripravi predlog, ki bo vseboval celosten in vseživljenjski pristop k oskrbi in bo upošteval potrebe tako oskrbovalcev kot oskrbovancev ter določal minimalne standarde in smernice o kakovosti oskrbe v celotnem življenju, tudi za otroke, starejše in osebe z dolgotrajnimi potrebami;

30. poziva Komisijo, naj preuči udeležbo žensk na trgu dela in zagotovi dejansko udeležbo žensk v najpomembnejših organih odločanja ter pri oblikovanju svežnjev za oživitev gospodarstva in svežnjev gospodarskih spodbud v okviru večletnega finančnega okvira in načrta za oživitev Next Generation EU ob upoštevanju vidika spolov; ugotavlja, da kriza zaradi COVID-19 še posebej prizadene ženske na trgih dela, saj se je stopnja brezposelnosti žensk povečala; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj sprejme posebne ukrepe za odpravo vrzeli v zaposlenosti žensk z usmerjeno porazdelitvijo v okviru instrumenta za okrevanje in odpornost, v katerem naj države članice EU predstavijo konkretne ukrepe, s katerimi bodo brezposelnost žensk, revščino žensk in naraščanje števila primerov nasilja nad ženskami in dekleti obravnavale kot ovire, ki ženskam preprečujejo polno udeležbo na vseh področjih življenja, vključno z zaposlovanjem;

31. poudarja, da je treba delavkam v gospodinjstvu zagotoviti pravico do dostojnih delovnih pogojev in enake socialne zaščite, in sicer z ratifikacijo in izvajanjem Konvencije Mednarodne organizacije dela št. 189 o dostojnem delu za delavce v gospodinjstvu;

32. z zaskrbljenostjo ugotavlja, med 8 milijoni strokovnjakov za IKT v EU le 18 % žensk⁽²²⁾ in da jim grozi nadaljnja izključenost iz digitalne agende EU; poziva Komisijo, naj okrepi politike za spodbujanje večje udeležbe žensk pri študiju in poklicni poti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM), ter poudarja potrebo po vključevanju in zastopnosti žensk na gospodarskih področjih v vzponu, ki so pomembna za trajnostni razvoj, vključno s sektorjem IKT, digitalno tehnologijo in umetno inteligenco;

33. poziva evropske institucije, naj uvedejo zavezujoče ukrepe, kot so kvote, da bi zagotovile enako zastopnost spolov v izvoljenih organih, države članice pa poziva, naj zagotovijo uravnoteženo zastopnost žensk in moških v Evropskem parlamentu in nacionalnih parlamentih; poziva k sprejetju strategij za zagotavljanje dejanske zastopnosti žensk iz različnih okolij na vodstvenih položajih v evropskih institucijah;

Ženske in nasilje: odprava nasilja na podlagi spola

34. pozdravlja zavezo Komisije v evropski strategiji za enakost spolov glede boja proti nasilju na podlagi spola in ponovno poziva EU, naj dokonča ratifikacijo Istanbulske konvencije na podlagi širokega pristopa ter se zavzema za njeno ratifikacijo in izvajanje v vseh državah članicah; poziva države članice, naj upoštevajo priporočila Skupine strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (GREVIO) in izboljšajo zakonodajo, da bo bolj usklajena z določbami Istanbulske konvencije, da se zagotovita ustrezno izvajanje in izvrševanje;

35. pozdravlja pobudo za razširitev področij kriminala, tako da bi bile zajete posebne oblike nasilja na podlagi spola v skladu s členom 83(1) PDEU, in poziva Komisijo, naj na tej podlagi pripravi predlog za celovito direktivo EU, osredotočeno na žrtve, za preprečevanje vseh oblik nasilja na podlagi spola in boj proti njim; želi spomniti, da bi bilo treba nove zakonodajne ukrepe na tem področju v vsakem primeru dopolniti z ratifikacijo Istanbulske konvencije;

36. poziva EU, naj nujno obravnava porast nasilja na podlagi spola med pandemijo COVID-19; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj pripravi protokol Evropske unije o nasilju na podlagi spola v času krize in naj med „osnovne storitve“

⁽²²⁾ Preglednica Komisije o ženskah na digitalnem področju v letu 2020.

četrtek, 11. februar 2021

v državah članicah vključi storitve za zaščito žrtev, kot so telefonske linije za pomoč, varne nastanitve in zdravstvene storitve, da bi preprečili nasilje na podlagi spola in podprli žrtve nasilja v družini med krizami, kakršna je pandemija COVID-19; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da ni na voljo dovolj podatkov o nasilju nad ženskami in dekleti in zato nimamo prave slike o povečanju števila primerov med pandemijo COVID-19;

37. poudarja vlogo izobraževanja in poziva k boju proti spolnim stereotipom, ki utirajo pot nasilju na podlagi spola; poziva EU, naj zagotovi, da bodo vse javne institucije EU vzpostavile in spoštovale kodekse ravnanja, ki določajo ničelno toleranco do nasilja, diskriminacije in zlorab, ter mehanizme za notranje prijave in pritožbe;

38. poudarja, da je treba zbirati in organizirati podatke, razčlenjene po spolu in starosti, o vseh oblikah nasilja na podlagi spola v državah članicah; pozdravlja napoved Agencije za temeljne pravice, da bo izvedla novo raziskavo na ravni EU o razširjenosti in dinamiki vseh oblik nasilja nad ženskami;

39. poziva države članice in Komisijo, naj sprejmejo posebne ukrepe za izkoreninjenje kibernetnega nasilja, vključno s spletnim nadlegovanjem, ustrahovanjem na spletu in do žensk sovražnim govorom, ki nesorazmerno bolj prizadene ženske in dekleta, ter naj posebej obravnavajo porast teh oblik nasilja na podlagi spola med pandemijo COVID-19; poziva Komisijo, naj predloži ustrezne zakonodajne in vse druge možne ukrepe za izkoreninjenje sovražnega govora in spletnega nadlegovanja;

40. poziva države članice, naj nemudoma ratificirajo in začnejo izvajati nedavno sprejeto konvencijo št. 190 Mednarodne organizacije dela o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela;

41. poziva države članice, naj učinkovito izvajajo Direktivo 2011/36/EU⁽²³⁾ o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščititi njenih žrtev in naj sprejmejo posebne ukrepe proti nasilju nad ženskami in neenakosti spolov, ki sta temeljna vzroka za trgovino z ljudmi; poziva Komisijo, naj po temeljiti oceni učinka revidira direktivo, da bi izboljšala ukrepe za preprečevanje in pregon vseh oblik trgovine z ljudmi, zlasti spolnega izkoriščanja, ki je najbolj razširjeno področje trgovine z ljudmi in se o njem tudi največ poroča, saj zadeva 92 % žensk in deklet, ki so žrtve trgovine z ljudmi v Evropi; poleg tega poziva Komisijo, naj s spremembo direktive zagotovi, da bodo države članice izrecno inkriminirale uporabo vseh storitev, ki jih nudijo žrtve trgovine z ljudmi;

Ženske in zdravje

42. poudarja, da je univerzalni dostop do zdravstvenega varstva človekova pravica, ki jo je mogoče zagotoviti le s sistemom, ki je univerzalen in dostopen vsem, ne glede na socialno in ekonomsko ozadje; poziva EU in njene države članice, naj zagotovijo ustrezno zdravstveno varstvo in enak dostop;

43. poziva države članice, naj vlagajo v trdne in odporne sisteme javnega zdravstva ter zagotovijo, da bo zdravstveno osebje, ki je večinoma žensko in običajno opravlja slabše plačane funkcije, prejelo pravično nadomestilo in imelo dostojne delovne pogoje;

44. poziva k splošnemu spoštovanju in dostopu do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, kot je bilo dogovorjeno v akcijskem programu Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju ter pekinških izhodiščih za ukrepanje;

45. poudarja, da so možnosti načrtovanja družine in dostop do storitev za zdravje mater ter storitev varnega in zakonitega splava pomemben del zagotavljanja pravic žensk in reševanja življenj;

46. poziva države članice, naj mladim zagotovijo celovito vzgojo o spolnosti in odnosih ter dostop do spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva, vključno s kontracepcijo, načrtovanjem družine ter varnim in zakonitim splavom;

47. ugotavlja, da je treba pri diagnosticiranju in načrtovanju zdravljenja bolj upoštevati vidik spola, da se zagotovi ustrezno kakovostno zdravljenje za vse ljudi; poudarja, da so bolezni in zdravstvene težave žensk še vedno nezadostno diagnosticirane, zdravljene in preučene;

⁽²³⁾ Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ (UL L 101, 15.4.2011, str. 1).

četrtek, 11. februar 2021

Forumu za generacijsko enakost naproti

48. poziva Komisijo in države članice, naj si bolj prizadevajo za izvajanje Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja, zlasti cilja trajnostnega razvoja št. 3 in 5, ter zagotovijo, da nobena ženska ali dekle ne bo doživljala diskriminacije, nasilja ali izključevanja ter da bodo imele dostop do zdravstvenega varstva, prehrane, izobrazbe in zaposlitve;
49. poudarja, kako pomembna je zavezanost EU pekinškim izhodiščem za ukrepanje in preglednim konferencam, ter poziva Komisijo in države članice, naj spoštujejo svoje splošne zaveze glede enakosti spolov in krepite vlogе žensk;
50. pozdravlja udeležbo in skupno vodenje držav članic in Komisije v koalicijah za ukrepanje;
51. poudarja, kako pomembno je doseči ambiciozen izid prihodnjega Forumu za generacijsko enakost, zlasti da Komisija in države članice, med drugim v koalicijah za ukrepanje, sprejmejo vrsto v prihodnost usmerjenih ambicioznih zavez in ukrepov in zanje namenijo ustrezna sredstva;
52. poziva države članice in Komisijo, naj dokončajo letno spremljanje in poročanje po državah članicah v okviru poročila o napredku koalicije za ukrepanje;
53. poziva EU, naj zagotovi popolno vključenost Parlamenta in njegovega Odbora za pravice žensk in enakost spolov v postopek odločanja o stališču EU na Forumu za generacijsko enakost;

o

o o

54. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-